

Borze v preteklem tednu

14. oktober 2022 – 21. oktober 2022, leto XIV, št. 43

NLB Skladi, d.o.o.
Simon Logar

Ameriške delnice z občutno rastjo

Ameriški splošni delniški borzni indeks S&P 500 in tehnološki indeks Nasdaq sta v preteklem tednu dosegla najvišjo rast po juniju. Izstopala je petkova dnevna rast po objavljenih govoricah, da naj bi ameriška centralna banka razmišljala o manj intenzivnem dvigovanju ključne obrestne mere, začeniši že s tem decembrom.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (14. 10. 2022-21. 10. 2022)	Donosnost letos* (31. 12. 2021-21. 10. 2022)
Svet - MSCI World	+2.35%	-10.25%
ZDA - S&P 500	+3.46%	-7.71%
Evropa - DJ STOXX 600	+1.28%	-16.40%
Japonska -Topix	-1.00%	-12.88%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-1.03%	-16.40%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

FED je na zadnjih treh zasedanjih ključno obrestno mero dvignil za 0,75 odstotne točke, s tem je trenutno obrestno mero postavil v območje med 3% in 3,25%. Po objavi petkovega članka v Wall Street Journalu o nekoliko milejši denarni politiki so finančni trgi ocenili, da bo ključna obrestna mera v maju 2023 pod 5%, medtem ko so še dan poprej menili, da bo nad 5%. Predstavniki ameriške centralne banke zadnje mesece načeloma ne zamudijo priložnosti, da dodatno prestrašijo vlagatelje, saj so mnenja, da so delnice v povprečju še na previsokih nivojih in preko pozitivnega premoženjskega efekta nekoliko preveč spodbudno vplivajo na potrošnjo, kar preprečuje hitro zmanjševanje inflacije. Zato so delniški trgi petkovo informacijo oziroma govorice o nekoliko manj restriktivni denarni politiki sprejeli z veliko mero olajšanja.

Po drugi strani so v primerjavi z delnicami vedno bolj privlačne ameriške državne kratkoročne obveznice. Dvoletna državna obveznica tako vlagateljem prinaša 4,6 odstotno letno donosnost do dospelja, kar je za 2,8 odstotne točke več, kot znaša v povprečju dividendna donosnost podjetja, vključenega v indeks S&P 500. Gre za največjo razliko po letu 2007 v korist obveznic. Pri tako veliki razliki je povsem legitimno vprašanje nekaterih vlagateljev, zakaj nalagati v delnice, ko se netvegana donosnost, ki jo prinašajo državne obveznice, približuje 5 % letno.

Rezultati podjetij za tretje četrtletje, objavljeni pretekli teden, so slikali mešano sliko. Pozitivno je presenetilo podjetje IBM, medtem ko poslovanje in obeti za prihodnost podjetja Snap, znanega predvsem med mladimi po aplikaciji Snapchat, delničarjem povzroča vedno hujši glavobol. Samo v petek so delnice izgubile skoraj 30 % svoje vrednosti, medtem ko je od začetka leta cena delnice strmo glasila že za 84% (v USD).

Na stari celini negotove razmere odraža odstop britanske premierke Liz Truss, ki je končala najkrajši mandat v zgodovini te države, v gospodarstvu pa negotove razmere odraža največji evropski proizvajalec športne opreme, Adidas, ki je postregel s precej slabimi rezultati in še slabšimi napovedmi. Tako kot ostali proizvajalci v panogi trajnih potrošnih dobrin tudi nemški velikan čuti breme omahljivega evropskega potrošnika, ki zaradi naraščajočih stroškov energije in hrane odlaša z nakupi nenujnih dobrin. Olje na žerjavico dodatno priliva kitajski potrošnik, ki zaradi striktno omejevalne COVID-19 politike bolj povprašuje po navadnih kot športnih copatih. Vrednost delnice Adidasa je tako letos upadla že več kot 60% (v EUR), kar je denimo več od znižanja cene Bitcoina v enakem obdobju.

Morda je ostalo nekoliko spregledano, da Evropa prevzema pobudo pri tlakovanju pravil za kripto okolje. V evropski pravni red je bila prenesena uredba 2022/858. Evropski parlament in Evropski Svet tako ugotavljata, da ima EU politični interes za raziskovanje, razvoj in spodbujanje uporabe preobrazbenih tehnologij v finančnem sektorju, vključno z uporabo tehnologije razpršene evidence (distributed ledger technology). V finančnem sektorju so kripto sredstva eden od glavnih načinov uporabe tehnologije razpršene evidence. Dodatno je bila v oktobru odobrena tudi t.i. MiCA (Market in Crypto Assets) s strani Evropskega Sveta. Prihodnost (še nekoliko oddaljena) v finančnem svetu bo morda postala vedno bolj »kriptirana«.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljane premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfeljni stranki gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.